



Granska mätplatser

Guide för solcellsleverantörer om behov av åtgärder

Innehåll

Bakgrund och syfte	3
1. Ansvar och ägande enligt allmänna avtalsvillkor	4
2. Beskrivning av korrekt mätplats	5
2.1 Exempel på bristfälliga mätplatser	6
3. Mätplats som måste flyttas	8
4. Säkerhet vid mätarplats med produktionsanläggning	8

Bakgrund och syfte

Solcellsleverantörer som ska sätta upp en solcellsanläggning hos kund behöver kunna förstå om kundens mätplats är bristfällig eller behöver flyttas för att kunna genomföra nödvändigt mätarbyte. Denna guide ska hjälpa solcellsleverantören att lättare kunna avgöra detta i ett tidigt skede. Kunden kan då informeras om detta och åtgärda sin mätplats så att solcellsanläggningen kan aktiveras.

Före 2025 ska alla elmätare vara utbytt till nya smartare elmätare. För mätplatser som har brister kräver elnätsföretagen samma åtgärd oavsett om det upptäckas i samband med solcellsinstallation eller vid mätarutrullningen.

1. Ansvar och ägande enligt allmänna avtalsvillkor

Text inom citationstecken nedan refererar till allmänna avtalsvillkor Nät 2012K (rev2) för privatpersoner samt Nät 2012N (rev) för näringsidkare med kapitel angivna inom parentes.

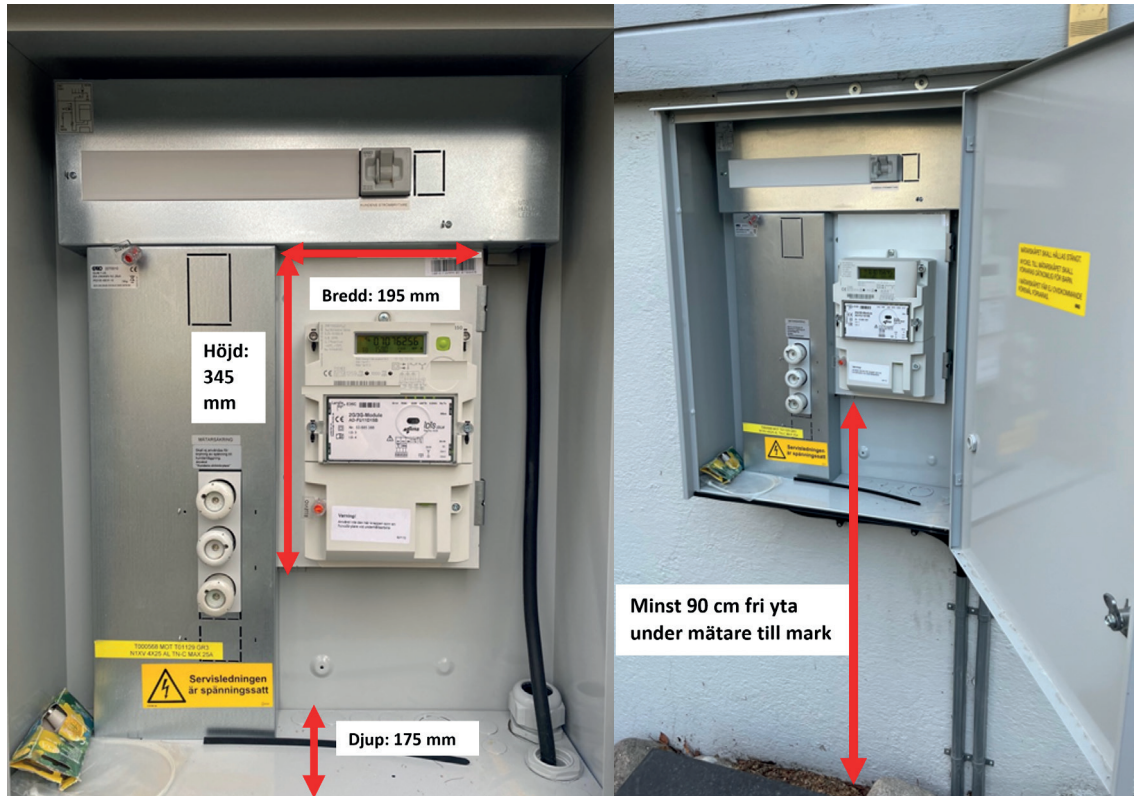
Kundens och elnätsföretagets ägande

- Kunden äger och ansvarar för allt efter anslutningspunkten förutom själva elmätaren (anslutningspunkten är där elnätsföretagets inkommande kabel är ansluten).
- "Elnätsföretaget äger inte och ansvarar inte för att bekosta, installera eller underhålla för mätanordningen erforderlig utrustning, såsom mätartavla, mätarskåp och mätarledningar" (kap. 3.9).

Kundens praktiska och ekonomiska ansvar

- Att ha mätplats lättåtkomlig – "Konsumenten ska se till att för denne tillgänglig mätanordning är lätt åtkomlig för elnätsföretaget" (kap. 3.5).
- Att ha en mätplats som ger betryggande driftförhållanden – "Elnätsföretaget har rätt att kräva att konsumenten på egen bekostnad ändrar sin anläggning så att betryggande driftförhållanden uppnås och så att gällande bestämmelser uppfylls" (kap. 3.10).

2. Beskrivning av korrekt mätplats



En mätplats ska enligt Svensk standard uppfylla följande kriterier:

Åtkomlighet

Lättåtkomlig med 0,7 m fritt utrymme framför mätplats enligt svenskt standardmått.

Finns mätartavlan i ett skåp ska djupet i skåpet vara 175 mm.

Utrymme för elnätsföretagets elmätare på mätartavlan

- Höjd 345 mm och bredd 195 mm enligt svenskt standardmått.
- Det måste finnas ordentligt med skruvmån, så ingen vägg får finnas dikt an mot mätartavlan.

Höjdmått för placering av mätarskåp/mätartavla

- Fasadmätarskåp enligt Svensk standard, minimum 0,9 m från mätarens underkant till mark, och högst 2,2 m från mätarens överkant till mark.
- Mätartavla inomhus enligt Svensk standard, överkant minimum 1,8 m och högst 2,2 m.

2.1 EXEMPEL PÅ BRISTFÄLLIGA MÄTPLATSER

Kundanläggningar kan vara bristfälliga av fyra orsaker, som här exemplifieras i bilder från de fyra kategorierna.

KATEGORI FARLIG INSTALLATION



Strömförande kablar exponerade.

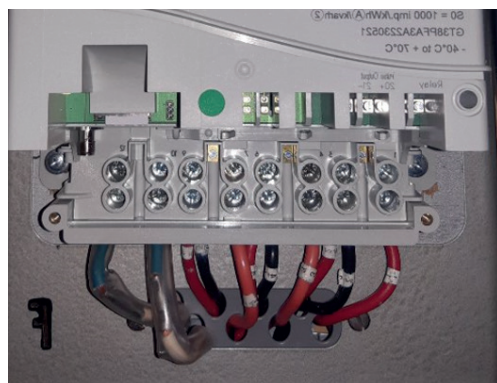


Spänningsförande utan säkringar.

KATEGORI UNDERMÅLIG INSTALLATION



Anläggningar i dåligt skick.

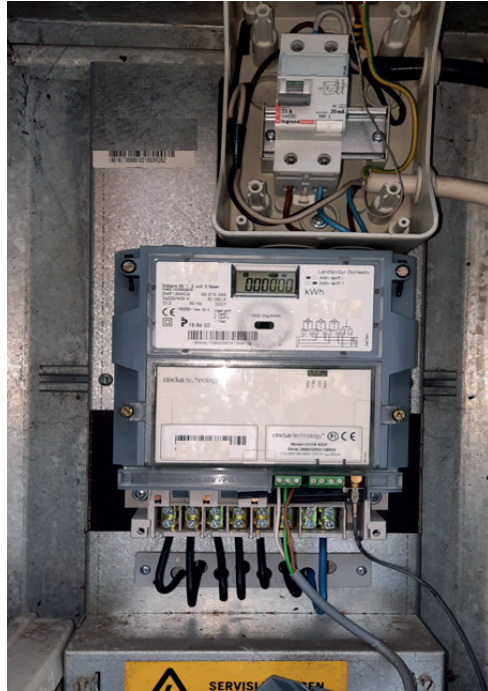


Dubbla ledningar från samma plint.



Trasiga tygkablar.

KATEGORI OTILLÅTEN INSTALLATION



Annan utrustning installerad på utrymmet för elmätaren.

KATEGORI HINDER FRAMFÖR



Hatthylla i vägen.



Inbyggd bakom en vägg.

3. Mätplats som måste flyttas

Enligt allmänna avtalsvillkor Nät 2012K (kap. 3.4) ska en mätplats väljas ut i samråd mellan elnätsföretag och kunden.

Flytt av mätplats kan bli aktuell av olika orsaker:

Från utanför kunds tomt till innanför kunds tomtgräns

Om mätaren är placerad utanför tomtgräns eller i ett utrymme tillsammans med flera andra mätare så ska detta diskuteras med det aktuella elnätsföretaget.



Idag ska mätarplatsen vara placerad på egen tomt och utformat enligt gällande föreskrifter.

Från inomhus till utomhus

Att inte kunna bryta el från utsidan av huset är en säkerhetsrisk. Det gör att vi starkt rekommenderar att flytta ut mätplatsen utomhus och därmed uppfylla dagens standard.

4. Säkerhet vid mätarplats med produktionsanläggning

Enligt Elsäkerhetsverkets föreskrifter ska en starkströmsanläggning "vara utförd enligt god elsäkerhetsteknisk praxis så att den ger betryggande säkerhet mot personskada och sakskada på grund av el".

Krav på mätplats med produktionsanläggning

I samband med solcellsinstallation ska följande finnas vid mätplatsen:

1. Varselmärkning om risk för bakspänning.
2. Låsbar elkopplare som sitter på kundsidan om elmätaren.

Om dessa saknas när elnätsföretaget ska byta mätare kan byte inte ske förrän varselmärkning och elkopplare kommit på plats.

Varselmärkning

Vid elmätaren ska det finnas tydlig märkning om risk för bakspänning från solcellsanläggningen (enligt exempel nedan).



Låsbar elkopplare för produktionen

Den elkopplare som krävs för att bryta el från solcellsanläggningen måste vara låsbar och placerad på kundsidan om elmätaren.



Mätplats med en ny låsbar elkopplare som är rätt placerad efter elmätaren.



Om ni anser att elkopplaren inte kan installeras vid mätplatsen måste ni kontrollera med det aktuella elnätsföretaget vad de har för regler kring placering. Om den tillåts placeras på annan plats måste det vid mätplatsen finnas en tydlig märkning var elkopplaren är.



Om en mätplats ser ut som på bilden ovan så måste en solcellsinstallation kompletteras med ytterligare en elkopplare för produktionen som sitter efter elmätaren på kundens sida. Alternativ kan nuvarande elkopplare trådas om, förutsatt att den är låsbar och att den hamnar efter mätaren på kundens sida.

